

anderen kant menschen, stervende aan de deuren zelf van hen, die door de macht en de gelegenheid aan hen gegeven, de reddende hand zouden kunnen uitstrekken in hun omtrek.

Terzelfdertijd haastte zich vrouw Graham huiswaarts. Met haar eigen gedachten bezig, had zij ternauwernood gelet op de nieuwsgierige blikken der voorbijgangers. Juist op dat oogenblik ging er een kreet van schrik uit de massa en een man trok haar aan den arm en stiet haar ruw op zijde.

— Kunt hij niet uit oogen zien, waar gij loopt, vroeg hij. Gij laagt bijna onder de pooten van die paarden.

Zij zag den man aan, als verstond zij hem ternauwernood, maar na hem werktuigelijk te hebben dank gezegd, ging zij ietwat meer oplettender voort. Haar hoofd deed haar pijn en het hart brak haar schier als zij dacht aan wat er haar wachte en van de tegeleurgestelde verwachtingen, die zij wist op Kathie's gelaat te zullen lezen als zij haar vruchteloos bezoek zou vertellen. Niemand beter dan zij zelve begreep wat het zeggen wilde, dat zij zou moeten wachten op geld, tot het werk af zou zijn.

Heel zacht trad zij de kamer binnen en zich neerzettende liet zij haar bonzend hoofd op de tafel rusten.

De lamp was bijkans uitgebrand. Hoe akelig en stil zag de ruimte eruit.

Zij dacht een oogenblik dat zij Kathie hoorde spreken, maar naar het bed heenziende, was zij gerustgesteld op het zicht, dat het meisje in een gerusten slaap lag. Toen stond zij op en na een tijd lang op en neer te hebben gegaan knielde zij aan den kant van het bed neer, en nam de hand van het meisje, die buiten het bed hing in de hare.

Wat was die koud! En toen zij dit opmerkte hield zij de hand koesterend tusschen de haren geklemd.

Dan vestigde zij den blik meer uitvorschend op haar lieveling en met een doordringenden gil viel zij bewusteloos op den grond neder.

Een paar bureu getroffen door het ongewone rumoer, haastten zich naar binnen te treden en zelfs diegenen, wier fijne gevoelens waren afgestompt, en wier harten waren verhard, stonden vol schrik voor het tooneel dat zij te aanschouwen kregen.

Daar op het bed lag Kathie — dood — met het aangezicht blijkbaar ten hemel gericht, als ware er daar ten minste één, wiens werk af is en die het oog gericht hield op dit troosteloos tooneel.

Eerbiediglijk bedekten de vrouwen het aangezicht van het meisje en daarop spanden zij alle krachten in om vrouw Graham weder bij te brengen.

Een tijdlang waren hunne pogingen vruchteloos, maar later hadden zij de voldoening haar weder in het leven terug te roepen. Ze scheen niemand van haar te kennen en begon in zichzelf te praten.

Toen men haar aanspraak begon zij te lachen en zegde :

— Ik zal betaald worden als het werk af is.

Vroeg in den volgende morgen kwam Marie Leigh, vergezeld van de meid, met eenige spijzen de woning bezoeken. Zij klopte aan de deur. Een vreemde deed open en verzocht haar binnen te komen.

Zij trad binnen, en tot het oogenblik van haar dood toe zal zij nimmer

het tooneel vergeten, dat zij toen onder oogen kreeg. Onder een beddelaken op 't bed kon ze juist de gedaante onderscheiden van een meisje en in een hoek der kamer zat vrouw Graham schijnbaar bezig aan naaiwerk.

Marie trad op haar toe, maar het eenige antwoord dat zij op haar vragen kon bekomen was dit :

— Ik zal betaald worden als het werk af is.

Jaren geleden kon men in een van onze asylen (toevluchtsoorden) eene vrouw zien die bijna voortdurend stil neerzat met een klein stukje naaiwerk in hare hand. Eene enkele maal slechts liep zij naar den hoek van de zaal en neerknielende, zegde ze alsof iemand haar iets vroeg :

— Als 't werk af is, zal ik betaald worden
MARIVER.
(Uit 't Engelsch blad *Labour Leader*.)

Russische Wreedheden

Men spreekt in de buitenlandsche pers tegenwoordig zeer veel over de *Doukhobortzi*, waarvan de russische tyrannen, vooral in den Kaukassus, veel last hebben.

Die *Doukhobortzi* zijn de talrijke aanhangers eener godsdienstige sekte, die volstrekt geen gezag willen erkennen en allen krijgsmet met een onbegrijpelijk fanatisme weigeren.

Een klaar gedacht kan men zich daarover vormen, wanneer men leest wat nu in een te Londen versijnd Russisch blad staat, toegezonden uit Noukka, distrikt Elisabetpoi, in den Kaukassus.

Daar leest men in :
« Iedereen houdt zich thans bezig met de *Doukhobortzi*, die weigeren soldaat te worden.

Om hen « tot rede te brengen » hebben de autoriteiten eerst getracht, niet alleen om hen te dreigen met de doodstraf, maar ook om de toebeheersers der terechtstelling in schijn te maken; galgen werden opgericht, doodskleederen klaar gemaakt en men heeft er de weerspanningen heengebracht, zeggende dat zij zouden worden terechtgesteld.

Men is zelfs zoover gegaan om hen het doodskleed aan te trekken, maar alle pogingen bleven vruchteloos. De *Doukhobortzi* hebben volhard in hunne weigering en eindelijk heeft men de proef moeten opgeven.

Toen zijn al de *Doukhobortzi* uit het distrikt Akhalkaluh, met inbegrip van vrouwen en kinderen, hunne wapens gaan neerleggen in een veld; daar hebben zij ze omringd met hout, gedrenkt in petroleum en toen in brand gestoken. Een heelen nacht door brandde het en de sektarissen, er rondom geplaatst, zongen psalmen. Na verschillende dagen zond de gouverneur van Tiflis Kozakken om hen te onderwerpen.

De *Doukhobortzi* plaatsten zich in een cirkel, de vrouwen en kinderen in het midden en hielden zich flink, zonder te vechten, alleen er op bedacht om de dooden en gekwetsten midden in den cirkel te brengen. De aanvallen der Kozakken bleven zonder ernstig resultaat, hun chef eindigde om het onnutte ervan in te zien en ze te doen ophouden.

Maar alles was nog niet uit. Men heeft de *Doukhobortzi* opgeroepen om voor den gouverneur te verschijnen, die hen ontving met beleedigingen, schreeuwende en bevende van woede.

De sektarissen antwoordden geen woord.

Toen hij het gebruik van eene ge-regelde taal terug kreeg, wendde hij zich eerst tot de oudsten, met de vraag of zij den krijgsmet wilden verrichten.

Zij antwoordden dat hun leeftijd te ver was, dan dat iemand zulks van hen kon verlangen.

Dezelfde vraag werd toen gericht aan drie reservisten die hetzelfde ontkennende antwoord gaven. De gouverneur werd woedend en gaf bevel hen te slaan. Zij bleven weigeren.

Toen traden al de reservisten, 60 in getal, uit de menigte en legden hun verlof pas aan de voeten van den gouverneur. Deze, buiten zich zelve, beval hen allen te slaan en vertrok dadelijk met de overgave van zijne macht aan den chef van het distrikt.

Zes dagen lang werden de reservisten gemarteld en bovendien hebben de autoriteiten in het geheim de Kozakken gemachtigd om de vrouwen der *Doukhobortzi* te verkrachten.

Daartoe werden al de mannen gearresteerd; gedurende hunne afwezigheid braken de Kozakken in hunne huizen in, de deuren en vensters openbrekende en verkrachtten de vrouwen.

Maar eindelijk schaamden de Kozakken zich over hunne handelingen en toen de autoriteiten in hen geen ijverige dienaars vonden, zijn zij verplicht geweest om hen te vervangen door de « lezguine militie » eene mohamedaansche bevolking uit den Kaukasus, die beter nog gehoorzaamden.

Na eenige dagen zijn 35 families uitgekozen uit de zeven dorpen, bewoond door de sektarissen en gezonden men weet niet waarheen, zoo op staanden voet, dat zij nauwelijks de noodigste zaken konden meenemen. Hun uitzicht was zoo deerniswaardig, dat de Armeniërs, gekomen om hun goed te koopen, op dat gezicht weenden.

Dit medelijden kwam hen slecht te pas, want de autoriteiten lieten hen toen met zweepslagen uit het dorp jagen.

Wat de verbannen families aangaat, de gouverneur dreef de wreedheid zoover om hen te zeggen, « dat men hen gedurende de reis niets mocht geven en ook niets mocht verkoopen, om hen van honger te laten omkomen. »

Alle dorpen zijn nu omringd door troepen; men laat niemand in- en uitgaan. Wat de autoriteiten verlegen maakt, is dat er geen oproer is, geen gewelddadige manifestatie die men met de wapens kan onderdrukken. Zij verloren het hoofd heelemaal, verstrooiden de *Doukhobortzi* door den geheelen Kaukasus en met hen verspreidt zich de ontevredenheid...

Het gedrag der *Doukhobortzi* laat zich eenvoudig verklaren, zoo eindigt de korrespondent, zij willen zelfs geene geweren nemen om eigen broeders in de gevangenis te bewaken.

Deze wensch schijnt mij zeer begrijpelijk en ik denk dat er een groot aantal menschen bestaat, dat liever zelf gemarteld wordt dan verplicht te worden om menschen te martelen die hun niets misdaan hebben.

Links en Rechts

Wat kost een vogelnest? — Men leest in het *Landboublad* :

Wel, dat kost niemendal.
Vergist u niet. Een vogelnest kost minstens 1000 fr., ja, er zijn er wel die het dubbele kosten.

Kom, daarin vergist ge u toch.

Ik zal het u bewijzen. Uw zoontje, of de jongen van uw buurman, haalt een nestje uit waar een bastaard-nachtegal of roodborstje met 5 jongen in zit. De vijf jonge vogels kunnen natuurlijk niet in het leven worden gehouden, ze kwamen weg. Denk nu eens, wat vijf snaveltjes anders niet op hadden kunnen peuzelen.

Stel het heel gering, namelijk op 50 rupsen per dag, dat is voor 5 al 250 van die vernielers, die zich 's zomers te goed doen aan de vruchtboomen. Die vogels hadden stellig nog 30 dagen in 't nest moeten blijven en elken dag hun 250 rupsen binnenspielen; dit maakt 7500, niet waar?

Verder : iedere rups eet, als ze begint te smikkelen, zoveel als ze zelf weegt aan blaren en bloesems. Als ze dit smullen 30 dagen volhoudt en elken dag slechts één enkele vrucht aantast, dan bederven al die rupsen samen niet minder dan 225,000 vruchten, en weer alleen, omdat die jongen dat vogelnest heeft uitgehaald.

Zoo 'n onaangrand vogelnest met jongen is dus precies 225,000 appels en peren waard, die vier voor een cent gerekend 1250 frank opbrengen.

Wanneer ik dus zeg dat een vogelnest 1000 fr. waard is, dan overdrijf ik niet. — Gebied daarom aan uwe kinderen de vogelnesten met rust te laten.

Ouderdom van boomen. — Men heeft na vrij nauwkeurige waarnemingen den volgende hoogen leeftijd kunnen vaststellen van sommige gewassen :

De olm kan 300 jaar oud worden, de ahorn 500, de oranjeboom 600, de cypres 800, de olijboom 880, de notboom 900, de Oostersche plataan 1000, de lindeboom 1100, de witte pijnboom 1200, de eik 1500, de ceder 2000 en de iep 3280 jaren.

In de stammen der boomen heeft de houtvermeerdering plaats door een jaarlijkschen aanwas, die zich in eene gelijke laag uitspreidt over de vorige laag. De boomen groeien in de eerste tijdperken veel sneller dan later bij eenige volwassenheid. Tusschen het 20^e en het 30^e jaar groeit bij voorbeeld de eik het snelste; oud geworden, is die groei veel minder en zijn de bovengenoemde houtlagen veel dunner dan de eerste.

Het gevolg der bescherming. — De Fransche oud-minister, Jules Roche, heeft in de schouwburgzaal te Grenoble eene voordracht gehouden over de uitkomsten van het beschermend stelsel in Frankrijk.

Hij wees er op, hoe daar te lande de uitvoer was vermeerderd tot in 1890, en hoe die daarna, onder het nieuwe stelsel, weder is afgenomen. Frankrijk was sedert 1849, wat het uitvoercijfer betreft, de tweede in rang, maar na 1890 de vierde.

In de laatste vijftien jaren is het handelscijfer in Frankrijk 20 p. h. vermeerderd, terwijl dat van Duitschland met 30 p. h. vermeerderde. Wat de persoonlijke voortbrengst betreft, staat Frankrijk op den tienden en Nederland op den eersten rang.

Die toestand, zoo besloot de oud-minister, is zeer ernstig en voor de verbetering daarvan is inspanning van alle krachten en eendrachtige samenwerking van allen noodig.

STRIJDPENNING

Ten voordeele van *De Landbouwer*

Olenc. — Van 3 zatten van buitenlieden, 30.

Abonneert U op

VOORUIT

Orgaan der Belg. Werkl.-Partij

verschijnende 7 maal per week

Redactie en Administratie

Vooruit, Garenplaats, Gent

ABONNEMENTSPRIJS VOOR BELGIË

Drie maanden fr. 2,50

Zes maanden fr. 5,00

Een jaar fr. 10,00

VOORUIT geeft een uitgebreid Kamerverslag

Leest

DE WERKER

Socialistisch Dagblad

verschijnende te Antwerpen

Redactie en Administratie

146, Diepestraat, 146